

INTELLIGENCE ȘI CULTURA DE SECURITATE

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ STUDENTEASCĂ
— CONFERENCE PROCEEDINGS —

— VOLUMUL 4 —
2025

Editura Academiei Naționale de Informații
„Mihai Viteazul”

INTELLIGENCE ȘI CULTURA DE SECURITATE

nr. 4 - 2025

- Conferința Științifică Studențească -

Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”

București, 2025

Comitetul științific al revistei (Advisory Board):

Prof. univ. dr. Irena CHIRU
Prof. univ. dr. Radu CARP
Prof. Univ. dr. Emil SLUȘANSCHI
Conf. univ. dr. Silviu NATE

Comitetul de recenzare (Peer Review Committee):

Prof. univ. dr. Ioan DEAC
Prof. univ. dr. Adrian LESENCIUC
Prof. univ. dr. Adi MUSTAȚĂ
Prof. univ. dr. Răzvan GRIGORAȘ
CS I dr. Ruxandra BULUC
CS I dr. Cristina IVAN
Conf. univ. dr. Cristina BOGZEANU
Conf. univ. dr. Ciprian PRIPOAE
Conf. univ. dr. Adriana RÂȘNOVEANU
Conf. univ. dr. Alina ROȘCAN
Conf. univ. dr. Flavia DURACH
CS II dr. Alexandra SARCINSCHI
CS II dr. Cristian BĂHNĂREANU
Lect. univ. dr. Silviu PETRE
Lect. univ. dr. Adrian POPA
Lect. univ. dr. Claudia IOV
Lect. univ. dr. Adrian STAN
Asist. univ. dr. Sebastian BLIDARU
Asist. univ. dr. Mădălina LUPU
Asist. univ. dr. Andrei-Alexandru STOICA
Dr. Cristian CONDRUȚ

Comisia de organizare (Editorial Board):

Lector univ. dr. Ileana-Cinziana SURDU – editor-șef
Asist.univ.dr. Oana-Cătălina FRĂȚILĂ – editor
Asist.univ.dr. Mădălina-Elena LUPU - editor
Dr. Cristian CONDRUȚ – editor
Valentina DODOIU – secretariat

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Tehnoredactare: Irina FLOREA
Redactor: Cristian-Ionuț COSTEA

	Editura Academiei Naționale de Informații „Mihai Viteazul”
	© ANIMV
	București, 2025
	Telefon: 0377720.000/1216
	Fax: 0377721.134; 0377721.125
	ISSN 2972 – 1350 ISSN-L 2971 – 8139

CUPRINS

CRIMINALITATEA DE MEDIU ȘI SECURITATEA GLOBALĂ	5
Livia MANDU, Cornel RACOVEANU	
CÂND ATACATORII DEVIN VICTIME: VULNERABILITĂȚILE GRUPĂRILOR DE CRIMINALITATE CIBERNETICĂ	25
Claudia – Aleksandra GABRIAN	
NOUA ORDINE MONDIALĂ ÎN CONTEXTUL DIFUZIEI PUTERII – ÎNTRE IERARHIE ȘI DEZORDINE	41
Octavian-Alexandru-Ștefan BROȘTEANU	
ASTROTURFING ȘI RĂZBOIUL PSIHOLAGIC PE FACEBOOK: GRILE DE VERIFICARE A CONTURILOR FALSE	59
Cristian HAIĐĂU	
FRANCE AND EUROPEAN STRATEGIC AUTONOMY: BETWEEN REGIONAL LEADERSHIP AND NATO COMMITMENTS	91
Daniel-Aurel BUCUR	
MUTAREA CENTRULUI DE GREUTATE AMERICAN ÎN ASIA-PACIFIC: COMPETIȚIA SINO-AMERICANĂ ÎNTRE REALISM ȘI BLUF STRATEGIC	119
Paul-Alexandru SITEA	
AUTONOMIA STRATEGICĂ – ELEMENT DISCURSIV ȘI REALITATE EUROPEANĂ	135
Mălina-Maria RÎNDAȘU	
THE GRAY ZONE PROBLEM, SECURITY ISSUES ARISING FROM THE INTERSECTION OF MILITARY AND CIVILIAN AFFAIRS	159
George-Mihai NICULA	
TRACE: A STRUCTURED AI-SUPPORTED MODEL FOR CULTIC RISK AND NATIONAL SECURITY THREAT ASSESSMENT	177
Iancu-Marius BUFNEA	

DRAGNETING THE DRAGON: THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA, EUROPEAN UNION AND FIVE EYES, CAUGHT IN THE WEB OF MUTUAL ESPIONAGE	211
--	-----

Alida Monica Doriană BARBU

ADVANCING A C2I FRAMEWORK FOR ENHANCED INTELLIGENCE SECURITY IN THE SHIPPING INDUSTRY	227
--	-----

Anastasios-Nikolaos KANELLOPOULOS

BUNE PRACTICI ÎN PREVENIREA RADICALIZĂRII ȘI A EXTREMISMULUI VIOLENT LA NIVEL EUROPEAN: REVIZUIREA SISTEMATICĂ A LITERATURII DE SPECIALITATE	245
--	-----

Ioana CHIȚĂ

MUTAREA CENTRULUI DE GREUTATE AMERICAN ÎN ASIA-PACIFIC: COMPETIȚIA SINO-AMERICANĂ ÎNTRE REALISM ȘI BLUF STRATEGIC

Paul-Alexandru SITEA*

Abstract:

This paper aims to analyze the geopolitical trends of the great power competition, and is based on the need to overcome the global crisis due to the signals of hegemonic regression coming from Washington in Europe, the deeper involvement of China in world politics, which aims to fill the security vacuums made vulnerable by the West. Using the analytical methodology of scenarios, the paper will be able to offer conclusive strategic directions about the avalanche of current events.

It will also assess the impact and priority of the Asia-Pacific region over European security and Middle Eastern stability from the perspective of the unpredictability of Arab-Israeli dynamics by practicing antagonistic policies concerning traditional and regional allies. Beyond this new realist paradigm, particularly competitive from an economic and military point of view, we can visualize a new Sino-Russian strategic game in their eastern and northern proximity, also targeting the vulnerabilities of the fragmented European bloc.

The article has the role of navigating the international chaos to design viable scenarios for the future systemic configuration, where imperialist actors and autocratic alliances such as BRICS will have a much more influential weight in global affairs. The emerging multipolarity has protectionism at the forefront, and multilateralism will be in the shadow of unilateral or bilateral approaches, small and medium-sized states will seek strategic repositioning, the growing chances of economic and military conflicts being directly proportional to the premises of multipolarity.

The conclusions will help decipher the future geostrategic coordinates of the great powers, the projections of the new American strategy being exposed to enormous risks, transforming it from a stabilizing hegemon into a destabilizing one.

Keywords: security vacuums, hegemonic regression, strategic repositioning.

Introducere

Complexitatea evoluției scenei internaționale creează precedentul unei noi paradigme geopolitice, anume o eră a ciocnirilor constante pe

* Student masterand la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Științe Socio-Umane, Progam Securitate și Relații Internaționale, email: paulalexandru.sitea@ulbsibiu.ro.

plan mondial și regional. Competiția marilor puteri este dusă la un alt nivel, calculele strategice fiind greu de preconizat la prima vedere, direcția războiului din Ucraina, tensiunile ascendente din Orient, volatilitatea competitivității din Asia-Pacific, criza europeană profundă, toate fiind coordonate în raport cu schimbarea instabilă a polilor de putere.

Determinarea Washingtonului asupra proiecției în regiunea Asia-Pacific a fost redată încă din anul 2011, atunci când administrația Obama anunța strategia pivotării spre Asia. Deși emergența Beijingului a fost un factor central, viziunea Washingtonului a urmărit elemente economice și militare mai profunde, cum ar fi: containment-ul Coreei de Nord prin limitarea amenințărilor Phenianului, cooperarea multilaterală prin consolidarea relațiilor cu actori cheie precum Tailanda, Vietnam și Filipine, interoperabilitatea militară cu aliații regionali și aprofundarea legăturilor cu ASEAN și partenerii din proximitatea Oceanului Indian.

Această proiecție nu a marcat o retragere din Europa sau Orientul Mijlociu, ci a reprezentat o încercare de a extinde omniprezența strategică a SUA într-o formă mai sustenabilă pe termen lung (Janine Davidson, 2014, pp. 77-82).

Eșecul pivotării de atunci ne aduce în prezent într-o situație mult mai complicată, în care administrația Trump semnalează reconcilierea relațiilor cu Federația Rusă pentru a contracara China, Iranul sau Coreea de Nord, iar obiectivul unei astfel de strategii ar fi acela de a schimba fundamental status quo-ul internațional iar tratativele privind încheierea războiului din Ucraina, fără participarea directă a Ucrainei, sunt descrise de analiști ca o reinterpretare a strategiei diplomatice triumphiulare de tip Nixon-Kissinger în relația cu Republica Populară Chineză, dar invers aplicată, despărțirea binomului RPC-URSS având un succes extraordinar în anii '70.

Acest tip de abordare poate aminti de tratate celebre, precum Westfalia - 1648, Utrecht - 1713 sau Viena - 1815, înțelegeri confidențiale precum Camp David - 1978, a administrației Carter, vizita lui Kissinger în 1971 sau probabil cea mai celebră încercare de reconciliere, cu cel mai dramatic impact asupra cursului istoriei din secolul 20 și până în prezent, Chamberlain - 1938, acordul de la Munchen.

Favorizarea asimetrică a Moscovei poate semăna semințele unui conflict extins, în condițiile în care economia sa este orientată exclusiv spre război, iar probabilitatea continuării conflictului pe termen lung în Europa este ridicată. Acțiunile destabilizatoare nu se vor opri odată cu eventualele garanții de securitate occidentale acceptate de Moscova în

Ucraina. În aceeași ecuație, războaiele hibride din Europa se află la apogeu, iar acțiunile cibernetice desfășurate de Rusia sunt extrem de agresive, vizând ingerințe în procesele electorale și acte de sabotaj asupra infrastructurii critice.

Acordarea unui grad mai mare de încredere Federației Ruse, dincolo de anumite limite strategice, de către Washington ar putea reprezenta o greșală majoră pe termen mediu și lung. Indiferent dacă Rusia intenționează sau nu să continue cucerirea de teritorii ucrainene, obiectivele sale de recalibrare economică și extindere a influenței politice în Europa vor rămâne active prin strategii menite să reconstruiască o sferă de influență în proximitatea sa vestică.

Din punct de vedere strategic, subminarea sistemului de alianțe occidentale, în special a celor sub egida Washingtonului, reflectă o abordare ce combină decuplarea de sistemul economic globalizat și susținut de puterea hard sau de mecanismul coercitiv realpolitik cu rolul de a menține globalizarea.

Această strategie urmărește forțarea partenerilor din alianțe, precum NATO, să contribuie mai mult, pentru ca SUA să poată redirecționa resursele spre gestionarea amenințării sistemice reprezentate de China.

Recurența mesajelor și actelor de dispreț față de Uniunea Europeană sau față de acordurile USMCA (United States–Mexico–Canada Agreement), dar și în relațiile bilaterale, cum ar fi cele cu Canada sau Germania, poate fi interpretată greșit și totodată contraproductivă în contextul eforturilor comune necesare pentru o eventuală confruntare economică și tehnologică mai intensă cu Republica Populară Chineză.

Reverberațiile subminării alianțelor și aliaților tradiționali afectează profund și climatul de securitate în regiunea Asia-Pacific, alianțe precum QUAD sau cooperarea cu ASEAN – în 2024, comerțul SUA-ASEAN a reprezentat 476,8 de miliarde dolari, exporturile americane către ASEAN fiind estimate la 124,6 miliarde de dolari (Office of the United States Trade Representative, 2024) - vor fi puse în fața unor dileme dificile din punct de vedere strategic.

Promovarea conceptului „America First”, sub egida sacrificării intereselor naționale ale aliaților nu va putea oferi avantajul competitiv pe care Statele Unite l-au deținut de-a lungul deceniilor. Vidurile de securitate rezultate pot conduce la formarea unor colaborări contraproductive pentru Washington iar înarmarea previzibilă și logică a aliaților și a rivalilor de pe plan mondial va spori probabilitățile izbucnirii unor conflicte armate (Benjamin Jensen, 2025).

Obiectivele cercetării

Obiectivele cercetării țin de necesitatea calculării traiectoriei strategice a SUA, dincolo de volatilitatea politicilor administrației actuale, unde abordarea tranzacțională primează, cu riscuri imense în ecuația războiului economic îndreptat împotriva procesului de globalizare ce a transformat China sau Uniunea Europeană în competitori și parteneri bine integrați în lanțurile de aprovizionare globală, critice totodată pentru stabilitatea economică mondială.

În „The 2025 Annual Threat Assessment (ATA)”, realizat de către Comunitatea de Intelligence a SUA (ANNUAL THREAT ASSESSMENT OF THE U.S. INTELLIGENCE COMMUNITY, DNI.GOV), China și regiunea Asia-Pacific reprezintă cea mai mare provocare pentru americani.

Vitalizarea și tehnologizarea armatei chineze reprezintă un risc major pentru climatul de securitate regional și global, mai mult decât atât, China dorește ca până în anul 2030 să depășească SUA în materie de AI iar coordonarea adversarilor din axa China, Iran și Coreea de Nord reprezintă un risc major ca Washingtonul să se confrunte cu adversari multipli, concomitent în mai multe teatre.

Cuantificarea impactului deciziei de a oferi atenție exclusivă regiunii Asia-Pacific, ca factor pozitiv sau negativ din punct de vedere strategic va putea oferi noi perspective asupra dinamicii internaționale, pivotarea spre Pacific având în vedere mai multe puncte de luat în calcul, puncte precum vizarea coridorului economic din Arctic pentru a balansa poziția extrem de favorabilă a Chinei și a Federației Ruse de-a lungul regiunii bogate cu resurse importante de minereuri și minerale rare, respingerea acțiunilor coercitive ale Armatei Populare de Eliberare, în proximitatea maritimă estică din Marea Chinei de Sud și de Est asupra disputelor teritoriale cu partenerii Washingtonului sau contracararea proiecției Beijingului de a monopoliza a lanțurile tehnologice complexe.

Dinamica actuală și impactul reorientării americane în Asia-Pacific

Vice-Președintele SUA, JD. Vance, a oferit semnale concludente în cadrul Conferinței de la Munchen despre direcția politicii externe americane, respectiv preocupările principale ale Washingtonului:

- menținerea și dezvoltarea primatului economic american la nivel global;
- competitivitatea cu China;

- retragerea SUA ca hegemon stabilizator global (problemele globale nu mai sunt și ale Washingtonului).

Povara securității europene, transferată direct europenilor semnifică o terapie de șoc pentru aliații de pe bătrânul continent, semnalele din trecut, oferite de prima administrație Trump nefiind luate în serios de către membrii blocului european.

Negocierile purtate peste capul europenilor și al ucrainenilor întruchipează noua paradigmă realistă, iar partenerii trebuie să se adapteze rapid. Un exemplu elocvent este redat de dificultățile post-război din Ucraina, care vor fi preluate, în cea mai mare măsură de către europeni.

Autonomia strategică este singura proiecție concludentă emisă de blocul european în spațiul public și politic. Divergențele de viziune dintre marile puteri europene, ce țin de disfuncționalitatea NATO și, respectiv, proiectul unei armate europene (ReArm Europe), oferă timp prețios Federației Ruse pentru a pregăti și stimula atacuri hibride pe continent, întrucât presiunea internă este atât de mare, încât alegerile naționale din interiorul UE capătă un imperativ geostrategic direct proporțional cu dinamica negativă a războiului din Ucraina.

Membrii NATO din Europa investesc doar 1,9% din PIB în hard-power, iar în următorul summit NATO, la Haga, în 24-26 iunie, se va propune, cel mai probabil, ridicarea cifrelor de investiții la 3% sau chiar la mai mult, nevoia de investiții militare gigantice fiind absolut necesare pentru formularea unei strategii smart-power europene, în care stimularea producției industriei de apărare să devină un punct cheie în strategiile de securitate ale actorilor din Europa, stimularea fiind posibilă doar prin interoperabilitatea factorilor socio-economici, un model de urmat fiind cel polonez sau finlandez, unde populațiile acestora dețin o reziliență strategică extraordinară în raport cu contracararea ingerințelor străine, conștientizând necesitatea înarmării pentru deținerea unui mecanism viabil de descurajare a Kremlinului pe termen lung (Alexandra de Hoop Scheffer, 2025).

Impactul reorientării ar putea oferi pârgii semnificative Beijingului de a se apropia de Europa, Uniune Europeană fiind prinsă între ostilitatea administrației Trump (tarife economice, declarații oficiale, incoerență aliată asupra războiului din Ucraina) și pe de altă parte, de interesele Chinei.

Din perspectivă europeană, sprijinul politic acordat partidelor pro-ruse și populiste, oferit direct de moguli MAGA, precum Elon

Musk, ridică probleme și accentuează fisuri transatlantice care erau de neconceput în urmă cu câțiva ani.

Motivul principal al actualului impediment strategic este percepția diferită asupra amenințării sistemice, europenii considerând Federația Rusă drept cea mai mare amenințare la adresa securității continentale europene, în timp ce SUA percep Republica Populară Chineză drept principala amenințare sistemică, perspectiva americană având ca fundament geostrategic puterea coercitivă economică și militară pe care Beijingul o poate instrumentaliza în prezent.

Războiul comercial cu aliații subminează reziliența pe termen mediu și lung a Washingtonului, deficitul comercial de aproximativ 267 de miliarde de dolari înregistrat de SUA în schimburile de bunuri cu UE în 2024 fiind folosit ca principal argument pentru tarifele americane asupra produselor europene importate (Plamen Tonchev, 2025).

Pragmatismul administrației Xi în raport cu aparenta divergență transatlantică este redat de Wang Yi, ministrul de extern chinez, în cadrul Conferinței de securitate de la München, oficial care a evocat un punct extrem de sensibil pentru sinergia transatlantică, anume acela al asocierii BRI cu Global Gateway: *„Cu o creștere de 5% a PIB-ului anul trecut, China a contribuit la aproape 30% din creșterea economică mondială. A servit ca un motor important pentru creșterea economică globală și a împărtășit cu lumea beneficiile pieței sale supradimensionate. China este dispusă să asocieze cooperarea de înaltă calitate Belt and Road cu strategia Global Gateway a Uniunii Europene, astfel încât să se împuternicească reciproc și să împuternicească întreaga lume”* (Ministry of Foreign Affairs The People’s Republic of China, 2025).

Autonomia strategică europeană era de foarte mulți ani dorită de Beijing, dependența de Washington a europenilor și cooperarea strânsă din punct de vedere economic cu aceștia, nu permitea Chinei să fructifice oportunitățile unui eventual acces extins în piețele europene.

Perspectivile noi ale rolului blocului european pe plan global țin de necesitatea Uniunii Europene de adopta politici realiste în strategiile sale de politică externă, strategii care ar putea umbri liberalismul instituțional promovat de-a lungul timpului.

Sinergia dintre factorii geopolitici duri și cei ai securității economice europene este imperativă în contextul actual, iar echilibristica între alinierea strategică cu Statele Unite și cooperarea economică cu Beijingul este din ce în ce mai dificil de gestionat (Marry Gallagher, 2025).

Mai mult decât atât, relația încordată dintre cei doi actori sino-europeni este redată de un deficit comercial uriaș al blocului european

cu piețele chineze, de 291 de miliarde de euro în anul 2023, respectiv la expunerea în fața unor riscuri ce amenință arhitectura de securitate europeană, riscuri redade de spionajul industrial întreprins de-a lungul anilor și de ajutorul tehnologic oferit Kremlinului în războiul din Ucraina.

În aceeași ecuație, monopolizarea sectorului de tehnologie verde, instrumentat de către firmele chineze, supraproducția industrială a Chinei, element ce oferă pârgii de acces neloyal în piețele statelor europene, incapacitatea entităților europene de a concura în China, contribuie și ele la menținerea unui climat geopolitic combativ dar asimetric din foarte multe puncte de vedere.

Prin acordul Comisiei Europene cu Mercosur sau acordul bilateral cu India, în vederea unui acord liber schimb, blocul european caută piețe și parteneri care pot aplana efectele schimbărilor bruște economice pe care Washingtonul le-a dezlănțuit asupra piețelor integrate la nivel global.

Vulnerabilizarea Occidentului a deschis drumul Chinei către obținerea statutului de superputere mondială, proiecțiile sale regionale/globale fiind în concordanță cu ritmul impus de doctrina MAGA privind rezilierea și regândirea parteneriatelor și alianțelor în care este implicat Washingtonul (Plamen Tonchev, 2025).

Terapiile de șoc, în materie de politică externă aduc în prim planul strategic american și chinez două posibile căi de relaționare distincte, cu toate că navigarea tuturor posibilităților este indispensabilă în acest climat volatil iar schimbarea status-quo-ului de la granița hegemonilor fiind variabile tot mai concludente de luat în calcul iar astfel putem contura câteva scenarii:

Primul ar fi continuarea unei politici hiper-competitive, cu tarife și reciprocități tarifare economice, tensiuni în proximitatea estică a Chinei pe seama statutul insulei Taiwan, incursiunile în zonele aflate în zona exclusivă a Filipinelor, exerciții în apropierea Australiei (insulele Darwin), posibilitatea ridicată a izbucnirii unui război economic dezlănțuit (disruptiv pentru lanțurilor globale de aprovizionare), scenariul acesta asigurând o continuitate a primei administrației Trump în raport cu rivalul asiatic. (probabilitate mai mare)

Un al doilea ar fi accepțiunea unei noi realități geopolitice, anume revenirea sferelor de influență, reconcilierea și găsirea unui consens care ar oferi un echilibru economic și militar sino-american, problemele interne ale Chinei și ale Washingtonului fiind reciproc avantajate, fundamentarea multipolarității echilibrate, subordonarea Taipeiului sub pretextul asimetriei balanței economice în raport cu Washingtonul

(element cu o probabilitate mai mica de fructificare, dar posibil), respectiv slăbirea angajamentelor de securitate acordate Japoniei, Coreei de Sud și Filipinelor.

Cel de-al doilea scenariu s-ar sprijini pe tendința iliberală pe care SUA o îmbrățișează, sau mai bine zis pe simpatia pe care administrația americană o dedică liderilor ce inspiră putere și influență brută, totodată, semnalele tot mai frecvente de respingere a conceptului de multilateralism instituțional ar pune sub semnul întrebării viabilitatea alianțelor regionale, capabile să influențeze balanța de putere, alianțe precum QUAD sau AUKUS în Pacific, Beijingul devenind actorul ce va deține primul planul, respectiv puterea de influență regională (Scott Kennedy, 2025).

Vizualizarea strategiilor competitive chineze

Premierul Li Qiang a propunea în 2024 implementarea strategiei „AI Plus”, inițiativă care urmărește integrarea inteligenței artificiale în toate sectoarele economice. Strategia vizează stimularea inovației private în domeniul AI, precum și o coordonare națională coerentă pentru implementarea inovației în întreaga economie.

Raportul guvernamental de lucru al Chinei pentru anul 2025 conturează principalele direcții strategice în materie de politică externă, obiective economice și politici de securitate iar în acest context, Li a evidențiat în mod repetat paradigma protecționismului și a abordărilor unilaterale care creează dificultăți mari pentru fluxurile de import-export și pentru stabilitatea lanțurilor economice consolidate de-a lungul anilor.

Sporirea și eficientizarea capacităților hard-power ale Chinei până în anul 2027, repetate în raport, este în deplină concordanță cu liniile promovate de Xi Jinping deoarece, din punct de vedere militar, China urmărește dezvoltarea unei doctrine de apărare autonomă din perspectivă tehnologică, prin catalizarea platformelor spațiale și cibernetice cu tehnologiile informației în arsenalul Armatei Populare de Eliberare (PLA) (Armata de Eliberare a Poporului).

Anunțul creșterii bugetului de apărare cu 7,2 din PIB este un unul dintre punctele clare ale ambițiilor regional-globale, anunțul fiind foarte îngrijorător pentru statele aflate în proximitatea sa sud-estică, indiferent dacă acestea abordează politici competitive sau flexibile cu actorul chinez (Neil Thomas, 2025).

Cifrele economice ale Chinei în 2025 sunt surprinzătoare, în primul sfert al acestui an cu o creștere de 5,4% față de începutului anului

2024, schimburile economice cu ASEAN fiind și ele pe un trend ascendent, de 7,1%, vizarea piețelor din regiunea Asiei Centrale prin creșterea comerțului în această zonă cu 6.9% indică traiectoria strategică a Chinei, sub egida partenerilor proiectului BRI cu scopul de a scădea dependența de piețele americane.

Poziția fermă a administrației Trump asupra tarifelor, a impus Beijingului o grăbire a exporturilor, înaintea escaladării cu peste cifre de 100% asupra importurilor din China, proiecția economică asupra exporturilor Chinei fiind pe un trend negativ asupra următorului trimestru de an din prisma afectării piețelor interne și externe, excepția de la regula a tarifelor reprezentând electronicele, industria de semiconductori și de telefoane deoarece ambele tabere sunt conștiente asupra faptului că blocarea pieței tehnologice ar duce garantat la o situație de lose-lose într-un timp relativ scurt (Qian Zhou, Arendse Huld, 2025).

Variabila tehnologică a competitivității geostrategice sino-americane trebuie luată în calculul oricărei analize bine fundamentate deoarece industria cipurilor, vitală pentru deținerea și instrumentalizarea avantajului strategic de ordin militar și economic, are la bază măsurile protecționiste abordate de ambele tabere în ecuația evoluției tehnologiei AI, China calculându-și extrem de pragmatic proiecția tehnologică pe termen lung, ținta fiind în primul rând, monopolizarea piețelor ASEAN și destabilizarea celei mai importante fabrici în materie de proiectare a semiconductoarelor la nivel mondial, aflată în Taiwan, anume TSMC (Taiwan Semiconductor Manufacturing Company Limited).

Ramificațiile impactului tehnologic din Asia Pacific va coordona în aceeași ecuație viitoarea arhitectură de securitate globală, de aceea nevoia de prioritate exclusivă asupra regiunii, în viziunea factorilor de decizie americani trebuie realizată rapid deoarece China nu va mai putea fi oprită în cursa acesteia de a detrona poziția de hegemon global a SUA până în anul 2049, an simbolic pentru doctrina comunistă chineză a Beijingului.

Christopher Miller, autorul „Chip Wars” subliniază punctul cheie al strategiei chineze în materie de tehnologie de vârf: *„Dacă tentativa Chinei de a obține autosuficiență economică în materie de semiconductori reușește, vecinii săi, care au de regulă economii dependente de export, ar avea și mai mult de suferit. Circuitele integrate însemnau, în 2018, 15% din exporturile Coreei de Sud, 17% din cele ale statului Singapore, 19% din ale Malaysiei, 21% din ale Filipinelor și 36% din ale Taiwanului. „Fabricat în China 2025” este o amenințare pentru toate aceste țări. Miza este cea mai*

densă rețea de lanțuri de aprovizionare și fluxuri comerciale din lume, industriile electronice stând la baza creșterii economice și stabilității politice Asiei în ultima jumătate de secol.” (Chris Miller, 2023, p.277).

Tendința globală de creștere a investițiilor militare va necesita o atenție deosebită regiunii din sud-estul Asiei, în 2024 Asia Pacific reprezenta aproape 22% din totalul cheltuielilor globale în sectorul militar, China reprezentând 46% din quantumul investițiilor regionale, iar relevanța mării strategii chineze raportată la avântul tehnologic în privința inteligenței artificiale integrate și dedicate sectorului militar va transforma climatul de securitate din Pacific în cea mai mare provocare pentru Washington și aliații săi regionali (DefenseOne, 2025).

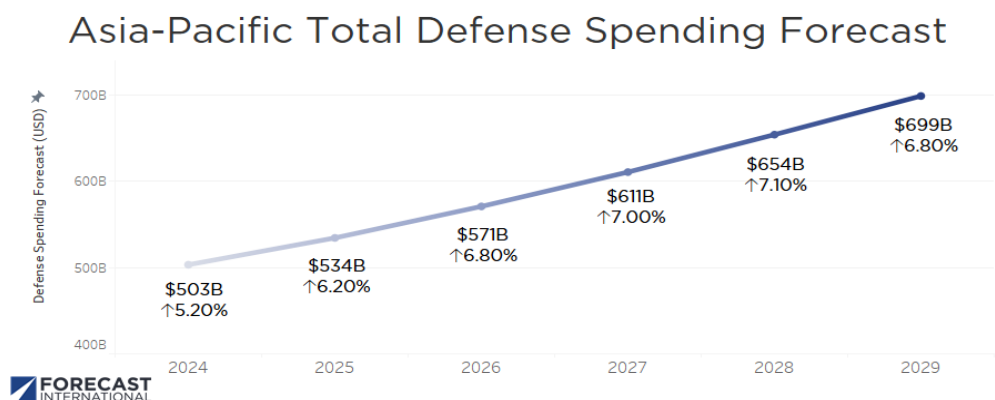

Figura 1: Prognoza a investițiilor militare regionale din Asia-Pacific, Sursă:DefenseOne

Interconectarea complexelor de securitate din estul Europei, din Orientul Mijlociu și Asia de sud-est pot fi înțelese sub egida axei China-Federația Rusă-Iran, Coreea de Nord, toate constituind o formulă strategică ce vizează distrugerea primatului de securitate american în favoarea revenirii unui concept realist în arhitectura globală de securitate, acela al sferelor de influență bazate pe răsturnarea echilibrului de putere.

Doctrina Trump și nevoia regândirii excepționalismului american

Încrâncenarea triumfalistă nu poate aduce plusvaloare sustenabilă pentru Washington, deoarece China dispune de pârghii superioare de producție și de un sector naval aflat într-o asimetrie frapantă față de cel american, iar viteza modernizării sale militare poate reduce

semnificativ capacitatea SUA de a înfrunța, de una singură, colosul geopolitic din Pacific.

Noua paradigmă evidențiază nevoia unui efort aliat pentru a genera o putere de descurajare bine coordonată printr-o promovare a unei politici de interoperabilitate și viteză de reacție cu actori precum: Japonia, Coreea de Sud, Taiwanul, Filipine, India, Vietnam și Singapore, astfel ele pot contribui la construirea unui sistem capabil să contrabalanseze avantajul chinez, reprezentat de o capacitate industrială și de producție profund integrată în economiile naționale ale acestora.

Catalogarea fenomenelor interne negative ale Republicii Populare Chineze, precum: populație îmbătrânită, șomaj, crize imobiliare, controlul și despotismul față de sectorul privat, în dezavantaje strategice sunt cel puțin superficiale, subestimarea rezilienței strategice chineze fiind un factor recurent al politicilor și discursurilor politice ale Washingtonului, elementele principale de luat în vedere fiind redate de investițiile în infrastructura civilă și militară, cercetarea tehnologică constantă, capacitatea de a influența fluxurile de comerț, puncte pe care China le înregistrează consecvent în ultimii ani.

De la aderarea sa la Organizația Mondială a Comerțului (OMC) în 2001, ponderea Chinei în producția globală a crescut la 30% din totalul comerțului mondial, în timp ce cea a Statelor Unite a scăzut la 15% în același interval. Prejudecățile legate de copierea tehnologică nu mai sunt viabile în prezent, Beijingul devenind lider în domenii precum producția de roboți și tehnologii verzi, China producând aproximativ 90% din panourile solare la nivel global și 2/3 din totalul mașinilor electrice (Kurt M. Campbell and Rush Doshi, 2025).

Sectorul militar chinez se află, de asemenea, într-o ascensiune accelerată, prin inovarea în domeniul rachetelor balistice și hipersonice, precum și prin prognoza conform căreia capacitatea de foc navală a Chinei ar putea depăși-o pe cea a Statelor Unite până în 2027.

Unilateralismul doctrinar al administrației Trump ridică noi dileme strategice, direct proporționale cu subestimarea propriilor vulnerabilități în favoarea unei viziuni distorsionate asupra punctelor (aparent) slabe ale rivalului sistemic de peste Ocean.

Imperativul contracarării emergenței constante a capacităților Chinei necesită coordonare din partea Washingtonului, alianțele tradiționale precum NATO, QUAD sau AUKUS necesitând o aprofundare, mai precis o integrare economică și tehnologică la scară industrială.

Exemplul Ucrainei a fost o lecție atent analizată de către rivali, care au evaluat capacitățile Statelor Unite de a susține un război de

amploare împotriva Chinei, fie într-un singur teatru de conflict, fie concomitent în mai multe regiuni de contact unde aliații Chinei din cadrul BRICS vizează vulnerabilitățile partenerilor occidentali.

Aparenta fractură în relațiile SUA cu aliații săi din Europa sau din zona Asia-Pacific pot deveni, la rândul lor, pârgii strategice pentru Beijing, mai ales în ceea ce privește angajamentele economice cu partenerii tradiționali ai Washingtonului, fie din blocul european, fie cu rivali istorici precum Japonia sau Coreea de Sud sau cu partenerii din ASEAN.

În timp ce direcția strategică a SUA este în proces de revizuire, aliniamentul dintre Coreea de Nord, Iran, China și Rusia profită de regresul occidental, implicându-se activ în conflicte sau ocolind sancțiunile internaționale, cu exemple precum: trimiterea de soldați nord-coreeni în teatrele operative din Ucraina, prin transferuri tehnologice chineze către Federația Rusă sau prin sprijinul economic oferit Iranului în evitarea sancțiunilor.

Creșterea sau scăderea influenței RPC va fi direct proporțională cu reziliența alianțelor și angajamentelor strategice ale Washingtonului deoarece o politică externă exclusiv concentrată în jurul sloganului și excepționalismului american permite actorului chinez o manevrabilitate strategică considerabilă în proximitatea sa, în relația economică cu UE sau prin creșterea angajamentelor în Orient pentru monopolizarea lanțurilor comerciale globale, precum IMEC sau prin angajamentul sino-rus în perspectiva de a domina regiunea Arctică din punct de vedere economic și militar (Kurt M. Campbell and Rush Doshi, 2025).

Pe baza tendințelor și variabilelor regăsite în analiză se pot formula două direcții geopolitice distincte a politicii externe americane în raport cu aliații europeni și asiatici:

- Continuarea unei fracturi transatlantice, apropiere economică Beijing-UE, subestimarea capacității Chinei de a inova din punct de vedere tehnologic, incapacitatea SUA de a purta un război economic prelungit cu actorul chinez, abandonarea intereselor naționale ale actorilor din Europa sau continuarea politicii de menținere a tarifelor economice asupra aliaților tradiționali, vulnerabilizându-i, ar putea conduce spre o izolare geopolitică, accelerând declinul strategic american, cel din prezent fiind unul parțial.

- Promovarea unui angajament selectiv cu aliații care pot contribui la construirea unor avantaje strategice, în contextul maratonului geopolitic sino-american, precum și catalizarea treptată a responsabilităților de securitate către aceștia, ar trebui să fie însoțite de menținerea unei relații

echilibrate, cu angajamente economice și militare unitare, în raport cu pluralitatea intereselor naționale ale fiecărui actor aliat.

O proiecție interesantă, pe termen lung, a dinamicii turbulente pe care competiția marilor puteri, respectiv a viitoarelor axe aferente ale acestora pe care o vor creiona pentru următorii zece ani este cuprinsă în „Global Foresight 2025”, (Atlantic Council, 2025), unde accepțiunea generală este aceea că în anul 2035, arena internațională va fi împărțită în axe distincte, anume axa condusă de USA, respectiv de China.

Probabilitățile unui conflict mondial fiind în creștere în viziunile celor 350 de experți, de asemenea, revenirea în scenă a erei înarmărilor nucleare este și ea preconizată ca fiind foarte probabilă, cele mai mari procente în a folosi arma nucleară fiind reprezentate de Federația Rusă și Coreea de Nord, 37% dintre respondenți estimând faptul că în următorul deceniu arma nucleară va fi folosită.

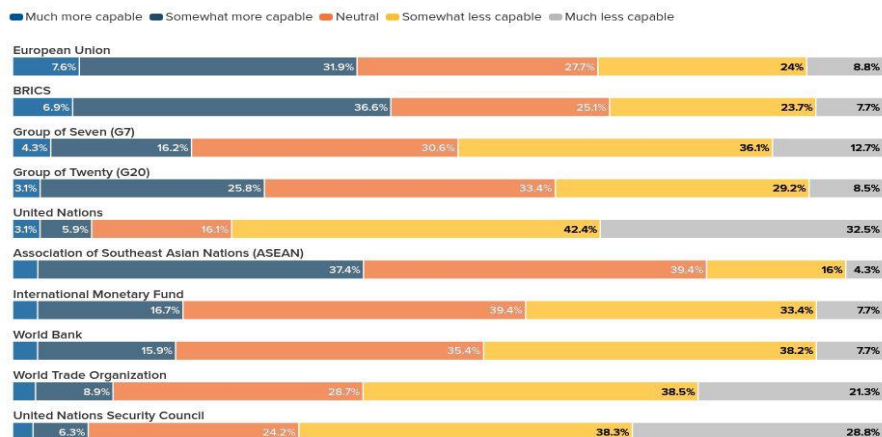
Scăderea puterii soft-power americane este estimată la 35% de către repondenți, în timp ce 71% estimează faptul că hard-power-ul Washingtonului va fi dominant și în următorii zece ani. Comparativ cu „Global Foresight 2024”, (Atlantic Council, 2024) toate cifrele de sondare din anul 2025 sunt în scădere în raport cu rolul SUA în lume, primatul economic american fiind și el în scădere cu câteva procente, de la 52%, la 49%.

Multipolaritatea emergentă este strâns legată de proiecțiile acestea, cifrele fiind și ele fluctuante în funcție de instabilitatea întregului sistem internațional de state.

Același sondaj indică o scădere profundă a rolurilor instituțiilor internaționale globale democratice, 75% susținând faptul că ONU va fi mai puțin capabilă în a rezolva diversele probleme globale, precum problemele climatice. Scăderea ponderilor importanței precum G7, 49% apreciind o scădere a importanței grupului în următorii ani, G20 având un procentaj de 38% în raport cu pierderea capabilităților de influență pe plan mondial.

ASEAN este apreciată ca fiind mai capabilă în următorii zece ani, cu o pondere de aproximativ 40%, UE cu o pondere pozitivă aproximativ egalitară cu cea a ASEAN, tot de 40%, BRICS-ul fiind apreciat de 43% ca fiind mai capabil pe viitor (Mary Kate Aylward, Peter Engelke, Uri Friedman, Paul Kielstra, 2025).

By the year 2035, how capable of solving challenges core to their mission do you expect the following international institutions to be as compared to today?

356 respondents answered this question

Figura 2: Sondaj, procentaj de aproximare a viitoarelor capacități ale organizațiilor internaționale, Sursa: Atlantic Council, Scowcroft Center for Strategy and Security

Concluzii

Recalibrarea polilor de putere se suprapune cu tendința de reșezare a centrului de greutate american în Pacific, noua direcție strategică de origine realistă din punct de vedere teoretic, fiind redată de calculul lipsit de sustenabilitate, menținut de-a lungul mandatelor administrațiilor precedente asupra menținerii unei omniprezențe globale.

Așa cum în spațiul public factorii de decizie americani au repetat faptul că problemele lumii nu mai sunt și cele ale SUA, Washingtonul nu mai poate purta povara unei omniprezențe militare, axa emergentă a rivalilor de tipul China, Rusia, Iran, Coreea de Nord profitând de regresul hegemonic american, în regiunile fiecărui rival existând tensiuni sau chiar conflicte cinetice.

Bluful strategic american, deghizat ca o intenție de politică realistă și aparent ancorată în interesele naționale, fără să aibă în vedere și cele ale aliaților tradiționali, aliați care pot influența decisiv balanța de putere la nivel regional și global, ar putea fi reprezentat de continuarea unei politici externe conflictuale față de propriii parteneri, conturată în jurul excepționalismului singular al Washingtonului în competiția geopolitică de tip maraton cu Republica Populară Chineză.

De asemenea, concentrarea asupra raportului cost-beneficiu pe o axă scurtă de timp în viziunea doctrinară a administrației Trump,

raportată la sistemele de alianțe construite de Statele Unite de-a lungul deceniilor anterioare, creează imaginea unui pariu riscant și greu de anticipat, anume găsirea unui echilibru rapid între stimularea partenerilor de a-și securiza propriile interese în fața adversarilor sistemici și pivotarea imperativă către zona Pacificului.

Configurația multipolară a viitorului va reflecta implicațiile reasezării strategice americane din prezent, recalibrarea balanței de putere fiind direct proporțională cu intensificarea tensiunilor în zonele de contact ale faliilor geopolitice. Deznodământul acestei reasezări din Pacific va fi determinat de avansul tehnologic militar de vârf și de mobilizarea economică protecționistă asupra tehnologiilor critice în cadrul binomului sino-american, în zona lor de contact.

Marea strategie a Chinei se va concentra pe izolarea Statelor Unite prin oferirea de avantaje și stimulente economice atât europenilor, cât și vecinilor săi asiatici, în contextul condamnării și redresării politicii tarifare americane. Această dualitate strategică urmărește, pe de o parte, consolidarea influenței Chinei în proximitatea sa, în detrimentul Coreei de Sud, Japoniei, Australiei și Filipinelor, și, pe de altă parte, extinderea influenței BRICS la nivel global, totodată, în același calcul strategic, guvernul condus de Li Qiang și Xi Jinping urmărește să depășească Statele Unite din punct de vedere tehnologic până în anul 2030.

Bibliografie

1. Asia Society Policy Institute. 2025. „Key Takeaways from China’s Two Sessions in 2025.” Asia Society, 2025. <https://asiasociety.org/policy-institute/key-takeaways-chinas-two-sessions-2025> (accesat 3 aprilie 2025).
2. Aylward, Mary Kate, Peter Engelke, Uri Friedman, și Paul Kielstra. 2025. „Welcome to 2035: What the World Could Look Like in Ten Years, According to More Than 350 Experts.” Atlantic Council Strategy Paper Series. Atlantic Council, 12 februarie 2025. <https://www.atlanticcouncil.org/content-series/atlantic-council-strategy-paper-series/welcome-to-2035/>, (accesat 2 aprilie 2025).
3. Campbell, Kurt M., și Rush Doshi. 2025. „*Underestimating China: Why America Needs a New Strategy of Allied Scale to Offset Beijing’s Enduring Advantages.*” Foreign Affairs, 10 aprilie 2025. <https://www.foreignaffairs.com/china/underestimating-china>, (accesat 11 aprilie 2025).
4. Davidson, Janine. 2014. „*The U.S. ‘Pivot to Asia.’*” American Journal of Chinese Studies 21: 77–82. <http://www.jstor.org/stable/44289339>.

5. de Hoop Scheffer, Alexandra. 2025. „*JD Vance's Speech at the Munich Security Conference Should Be Seen as a Clarification of Donald Trump's Vision.*” German Marshall Fund of the United States, 19 februarie 2025. <https://www.gmfus.org/news/jd-vances-speech-munich-security-conference-should-be-seen-clarification-donald-trumps-vision>.

6. Defense One. 2025. „*Global Snapshot: The Asia-Pacific Defense Environment*” Defense One, 24 februarie 2025. <https://www.defenseone.com/sponsors/2025/02/global-snapshot-asia-pacific-defense-environment/403229/>, (accesat 29 martie 2025).

7. Gallagher, Mary. 2025. „*Europe Is Caught Between Trump's Disruption and China's Status Quo*” World Politics Review, 2 martie 2025. <https://www.worldpoliticsreview.com/europe-us-trump-china/>, (accesat 11 aprilie 2025).

8. Jensen, Benjamin. 2025. „*Grand Bargains in History: Trump's Ukraine Gambit.*” Center for Strategic and International Studies (CSIS), 20 februarie 2025. <https://www.csis.org/analysis/grand-bargains-history-trumps-ukraine-gambit> (accesat 22 aprilie 2025).

9. Kennedy, Scott. 2025. „*The United States' Illiberal Turn Recasts a Potential Deal with China.*” Center for Strategic and International Studies (CSIS), 13 martie 2025. <https://www.csis.org/analysis/united-states-illiberal-turn-recasts-potential-deal-china> (accesat 3 aprilie 2025).

10. Miller, Chris. 2023. „*Războiul cipurilor: Lupta pentru cea mai importantă tehnologie din lume*”, București: Humanitas.

11. Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China. 2025. „*A Steadfast Constructive Force in a Changing World.*” 15 februarie 2025. https://www.fmprc.gov.cn/eng/wjzbhd/202502/t20250215_11555665.html (accesat 10 aprilie 2025).

12. Office of the Director of National Intelligence. 2025. „*Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community*”, 25 martie 2025. <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/ATA-2025-Unclassified-Report.pdf>, (accesat 24 aprilie 2025).

13. Office of the United States Trade Representative. 2024. „*Association of Southeast Asian Nations (ASEAN).*” Accesat la 29 martie 2025. <https://ustr.gov/countries-regions/southeast-asia-pacific/association-southeast-asian-nations-asean>.

14. Tonchev, Plamen. 2025. „*The EU Squeezed Between the US and China.*” The Diplomat, 3 martie 2025. <https://thediplomat.com/2025/03/the-eu-squeezed-between-the-us-and-china/>, (accesat 23 aprilie 2025).

15. Zhou, Qian, și Arendse Huld. 2025. „*China's Economy Beats Expectations in Q1 2025 – Can Momentum Last?*” China Briefing, 2025. <https://www.china-briefing.com/news/chinas-economy-q1-2025-5-4-percent-gdp-growth/>, (accesat 29 martie 2025).

Aceasta este al patrulea volum de proceedings al Conferinței Științifice Intelligence și Cultura de Securitate (ICS), care cuprinde lucrările prezentate în cadrul ediției din 2025 - ICS 2025, publicat de Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” (ANIMV). ICS continuă să ofere studenților o platformă pentru dialog academic și pentru a împărtăși realizările lor științifice.

Ediția actuală își extinde participarea la un spectru mai larg de contributori, incluzând atât doctoranzi, cât și studenți din programele de master, cu un interes crescut pentru domenii precum intelligence, securitate națională, istorie și relații internaționale.

Organizarea conferinței a fost posibilă datorită eforturilor continue ale doctoranzilor și ale conducătorilor de doctorat din cadrul Școlii Doctorale Intelligence și Securitate a ANIMV.

Anticipăm cu entuziasm noi discuții și schimburi de idei în viitoarea ediție a conferinței.

ISSN 2972-1350
ISSN-L 2971-8139